

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

LXVI. Praeceptum Karoli Calvi Regis pro monasterio Caunensi in dioecesi
Narbonensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

judiciaria potestate in Ecclesiis vel loca vel agros seu reliquas possessiones memoratæ sedis, quas moderno tempore infra ditionem regni nostri legaliter possidet, vel quæ deinceps in jure ipsius sancti loci divina pietas augere voluerit, ad causas judiciario modo audiendas, aut freda exigenda, vel mansiones aut paratas faciendas, vel fidejussores tollendos, aut homines ipsius Ecclesiæ contra rationis ordinem distringendos, nec ullas redibitiones aut illicitas occasiones requirendas, ullo unquam tempore ingredi audeat, vel ea quæ supra memorata sunt penitus exigere præsumat; sed liceat memorato Episcopo suisque successoribus res supradictæ Ecclesiæ, & à nobis ei collatas seu condonatas, & alias quascunque sibi pertinentes quieto ordine possidere, & nostro imperio fideliter parere, & pro nobis, conjuge, proleque, ac totius populi Christiani salute Domini misericordiam jugiter exorare. Et ut hæc auctoritas donationis atque confirmationis nostræ per curricula annorum inviolabilem atque inconvulsam in Dei nomine obtineat firmitatem, manu propria subter eam firmavimus & anuli nostri impressione signari iussimus.

Signum Karoli gloriosissimi Regis.

Data III. Idus Junij Indictione VII. anno quarto regnante Karolo gloriosissimo Rege.

Actum in monasterio sancti Saturnini, dum obsideretur Tolosa, in Dei nomine feliciter. Amen.

L X V.

*Præceptum Karoli Calvi pro monasterio
Crassensi in diocesi Carcassonsi.*

An. 844.
Ex archivo
monasterij
Crassensis.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis. Karolus gratia Dei Rex. Si ea quæ edictis imperialibus Domini & genitoris nostri Ludovici piissimi Augusti largita vel roborata sunt atque decreta nostræ mansuetudinis præcepto firmamus, regiam consuetudinem exercemus. Idcirco notum fieri volumus omnium & fidelium nostrorum presentium scilicet & futurorum sollicitæ quia, sicut in præcepto jam dicti Domini ac genitoris nostri continetur, immunitatis defensionem atque tuitionem monasterio sancti Laurentij, quod situm est in pago Narbonense super fluvium Rigella, David Abbati suisque successoribus necnon & monachis in eodem monasterio consistentibus, cum cella quæ dicitur Caucana, quæ est super litus maris, necnon cum rebus quas idem David super Trasdarium & Theoderedum coram Missis sæpediti Domini ac genitoris nostri conquiserat, id est, Ecclesiam sancti Marcelli & sanctæ Mariæ & sancti Felicis & omnibus quæ in iudicio exinde evindicato & præcepto ex eadem re firmato continentur, seu etiam cum cella nova sub honore sanctæ Mariæ constructa in pago Carcassense cum omnibus ad se pertinentibus, sicut in præcepto fratris nostri Pippini exinde continetur, necnon & cum portu secus monasterium in maris litore sito per hoc clementiæ nostræ firmamus editum; per quod constituimus atque decernimus ut sæpe factum monasterium & in eo regulati

ac monastico ordine viventes . . . . . cum omnibus ad se pertinentibus . . . . . possidere videntur, vel quæ de cetero à Deum timentibus hominibus ad idem collatum fuerit monasterium, sub nostra successorumque nostrorum tuitione in perpetuum maneat, quatenus nullus iudex publicus neque quislibet ex judiciaria potestate aut ullus fidelium nostrorum tam presentium quam futurorum cellas aut Ecclesias vel loca sive agros vel reliquas possessiones quas nunc vel in postmodum in quibuslibet pagis & territoriis possident vel possessuri sunt, ad causas audiendas, vel freda exigenda, aut mansiones vel paratas faciendas, aut fidejussores tollendos, hominèque distringendos, vel quascunque redibitiones aut inquietudines agendas, nostris nec futuris temporibus ingredi audeat, nec ea quæ supra memorata sunt penitus exigere præsumat; sed liceat memorato Abbati suisque successoribus res ejusdem monasterij cum omnibus ad se pertinentibus sub tuitione atque immunitatis nostræ defensione, remota totius judiciariæ potestatis inquietudine, quieto ordine possidere. Concedimus etiam ut homines liberi commanentes infra terminos & super terram ejusdem monasterij terras quas per licentiam Abbatis & monachorum ex heremo traxerunt & incoluerunt, quiete possideant; ita tamen ut congruum obsequium, sicut homines ingenui, exinde eidem monasterio exhibeant. Hi verò liberi homines qui in congruentia sæpe facti monasterij de sua proprietate terras & vineas aut molendina habent, concedimus ut ad idem monasterium ea vendant vel commutent, & ipsa emptio vel commutatio plenissimam presentis nostræ auctoritatis edicto in omnibus firmitatem habeat. Quandoquidem autem Abbas ipsius monasterij ab hac luce migraverit, quandiu ipsi inter se tales invenire poterint qui ipsam congregationem secundum regulam sancti Benedicti regere & gubernare valeant, per hanc nostram auctoritatem licentiam habeant ex semetipsis Abbatem eligere; quatenus ipsi servi Dei, qui ibidem Domino famulantur, pro nobis & stabilitate regni nostri Domini misericordiam exorare delectet. Et ut hæc auctoritas nostris successorumque nostrorum temporibus inviolabilem obtineat firmitatem, manu propria eam subter firmavimus & anuli nostri impressione signare decrevimus.

Signum Karoli gloriosissimi Regis.

Ionas Diaconus ad vicem Hludovici recognovit.

Data XIII. Kalendas Junij Indictione VII. Anno quarto regnante Karolo gloriosissimo Rege.

Actum in monasterio sancti Saturnini prope Tolosam in Dei nomine feliciter. Amen.

L X V I.

*Præceptum Karoli Calvi Regis pro monasterio
Carnensi in diocesi Narbonensi.*

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis. Ex archivo monasterij Carnensis.

Karolus divina propitiante clementia Rex omnibus Episcopis, Abbatibus, Ducibus, Co-

nitibus, Vicariis, Actionariis, Centenariis, vel cunctis fidelibus nostris & sanctae Ecclesiae praesentibus scilicet & futuris. Notum sit quia si sacerdotum ac servorum Dei petitiones, quas nobis pro suis necessitatibus innovaverint, ad effectum perducimus, non solum regalem consuetudinem exerceamus, verum etiam aeternae remunerationis praemium apud Dominum recipi non dubitamus. Quocirca noverit omnium sanctae Dei Ecclesiae fidelium nostrorumque tam praesentium quam & futurorum solertia quia vir venerabilis Abbas Hildericus ex monasterio quod dicitur Caunas, quod est situm in pago Narbonensi, constructum in honorem sanctorum Apostolorum Petri & Pauli super fluvium Argenti duplicis, detulit nobis praecipuum avi nostri Karoli Augusti Imperatoris, in quo continebatur qualiter idem monasterium, cui bonae memoriae venerabilis Abbas Daniel praerat, Aniano Abbati in sua elemosyna concesserat uti per ejus defensionem atque immunitatem & tuitionem quiete secundum regulam sancti Benedicti viverent, & denuo avus noster per suam auctoritatem, paternum sequens morem, supra scriptum monasterium cum suis omnibus appendiciis vel terminis, sicut in illorum instrumentis resonat, recepisset immunitatemque benigne contulisset, aliud nobis simili tenore nostrae auctoritatis praecipuum ipsius scilicet venerabili quodam Abbati nomine Daniel factum, qualiter ipsum monasterium sub nostrae immunitatis tuitione jure perpetuo manendum instituit. Sed pro firmitatis munimine deprecatus est nos praedictus Abbas Hildericus ut circa ipsum sanctum locum denuo ei pro mercedis nostrae aeternae ac regni nostri augmento eadem concedere dignaremur nostrae auctoritatis praecipuo. Cujus petitionem denegare nolumus, sed ita in omnibus & praesentes & futuri sanctae Dei Ecclesiae fideles & nostri concessimus ac perpetuo confirmatum esse cognoscant a nobis. Petiit etiam ut illas cellulas quas in pago Carcassense, in loco Hautano & sancti Fructuosi, cum omnibus juribus & pertinentiis suis, & cum omni supraposito illorum, & in Narbonensi in loco sancti Pauli, & salinas quas obtinent in stagno juxta Narbonam in loco qui dicitur Achadalar, in Minerbenense Ecclesiam beatae Mariae cujus vocabulum est Libris, cum omnibus appendiciis & pertinentiis suis, villam Baiano cum finibus ac terminis illius ad donum sanctorum Petri & Pauli perpetuo & in aeternum pertineant. *Cetera desunt.*

LXVII.

Praecipuum Karoli Regis de libero transitu per omnes fines regni negotiandi causa sine solutione cuiusquam telonei.

An. 844. **I**N nomine sanctae & individuae Trinitatis. Karolus gratia Dei Rex omnibus Episcopis, Abbatibus, Ducibus, Comitibus, Vicariis, Centenariis, Telonariis, Actionariis, vel omnibus rempublicam administrantibus, seu cunctis fidelibus sanctae Dei Ecclesiae & nostris tam praesentibus quam futuris. Notum esse volumus

quia vir venerabilis Engilbertus monasterij Fossatis Abbas nostrae ostendit celsitudini praecipuum bonae memoriae Domini & genitoris nostri Hludovici Imperatoris, in quo continebatur qualiter ad petitionem Bigonis quondam illustri Comitis ipsum monasterium, quod est constructum in honorem sanctae & intemeratae semperque virginis Mariae necnon & beatorum Apostolorum Petri & Pauli super fluvium Maternam, sub suo mundeburde atque defensione cum omnibus rebus & hominibus eidem monasterio subiectis suscepisset, ex sua fratrumque sibi commissorum parte humili supplicatione deprecans ut in nostram ac genitoris nostri elemosynam ipsum monasterium sub nostra tuitione & defensione simili modo reciperemus, & idem praecipuum nostro nomine renovare & confirmare juberemus: in quo etiam illud similiter, sicut & in praedicto praecipuo insertum fuit, inferere petierunt, ut quandoquidem monachis in eodem monasterio degenantibus Misos suos in aliquam partem regni nostri negotiandi gratia dirigere cum carnis videlicet & laginis seu navigio vel cum quolibet negotio, licentiam habeant pergendi ubi voluerint absque alicujus infestatione vel contrarietate. Quorum petitionibus propter Dei amorem & pia recordationis genitoris nostri ac nostram elemosynam libenter annuere & has auctoritatis nostrae litteras conscribere & roborare decrevimus; per quas cunctis fidelibus nostris praesentibus & futuris jubemus ut ubi Missi praedicti Abbatis aut successorum ejus infra ditionem regni nostri negotiandi causa directi fuerint, nemo teloneum neque quod vulgo dicitur ripaticum, neque rotaticum, aut pontaticum, vel portaticum, aut tranaticum, atque cispaticum, necnon & salutaticum, aut ullum censum, vel ullum occursum, aut ullam redhibitionem ab ipsis accipere aut exactare praesumat; sed liceat tam eos quam homines vel omnia illorum cum pace discurrere & negotia sua libenter peragere; & ad quancunque civitates aut portus vel loca accessum habuerint, nullam inquietudinem aut detentionem aut contrarietatem ab aliquo fidelium nostrorum patiantur; sed ubicunque directi fuerint, sive navigio aut terreno, securi & quieti, cum omnibus quae deferunt, per praesentem auctoritatem nostram ire & redire valeant. Et ut haec auctoritas firmiter habeatur & a fidelibus sanctae Dei Ecclesiae & nostris diligentius conservetur, manu propria nostra subter firmavimus, & anuli nostri impressione adsignari iussimus.

Signum Karoli gloriosissimi Regis.

Meginarius Notarius ad vicem Hludovici recognovi.

Data v. Idus Decembris anno Christo propitio V. regnante Karolo Rege, Indictione VII.

Actum in monasterio sancti Dionysij in Dei nomine feliciter. Amen.

